

Bogumił Szady

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

dr hab. prof. KUL – Katedra Historii XVI–XVIII w. (kierownik); Pracownia Geoinformacji Historycznej (kierownik) Instytut Historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; prof. PAN – Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN, Zakład Atlasu Historycznego. W Zespole Historii Kartografii od 2012 roku.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii okresu nowożytnego, zwłaszcza wieku XVIII–XIX, w szczególności kartografia tematyczna, dotycząca stosunków wyznaniowych, demograficznych oraz etnicznych; mapy dawne jako źródło w badaniach geograficzno-historycznych, wykorzystanie map topograficznych średnio- i wielkoskalowych w rekonstrukcji krajobrazu kulturowego (osadnictwo, drogi, granice itp.); mapy dawne w historycznych systemach informacji przestrzennej (historical GIS); historia społeczno-religijna w XVI–XVIII wieku, rozwój organizacji i ustroju Kościoła łacińskiego, geografia historyczna wyznań i religii, kartografia historyczna, zastosowania systemów informacji geograficznej (GIS) w naukach humanistycznych.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

większość życia naukowego oraz pracy badawczej związał z Instytutem Historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Pod kierownictwem naukowym Wiesława Müllera oraz Stanisława Litaka rozwijał zainteresowania związane z organizacją i ustrojem Kościoła w Polsce. Duża część rozprawy doktorskiej, poświęconej prawu patronatu, ukazała się drukiem w 2003 r. (*Prawo patronatu w Rzeczypospolitej w czasach nowożytnych*, Lublin 2003, 248 s.). W ramach kolejnych projektów badawczych, realizowanych pod kierownictwem Stanisława Litaka, na plan pierwszy wysunęły się zainteresowania geograficzno-historyczne. Rozprawa habilitacyjna *Geografia wyznań i religii w Koronie w II połowie XVIII wieku* jest częścią większego planu badawczego, dotyczącego geograficznego opracowania stosunków religijnych i wyznaniowych w Rzeczypospolitej i na Śląsku w II połowie XVIII wieku.

Dwa wymienione wyżej nurty badawcze (historia społeczno-religijna oraz geografia historyczna) dominują nadal w aktywności naukowej i organizacyjnej.

Istotną rolę odgrywa tu współpraca z Zakładem Atlasu Historycznego Instytutu Historii PAN oraz Zespołem Historii Kartografii przy Instytucie Historii Nauki PAN.

Uczestnictwo w konferencjach oraz współpraca naukowa wokół historii kartografii oraz geografii historycznej zaowocowały powołaniem w 2013 r. czasopisma „Studia Geohistorica”. Nieco wcześniej (w 2012 r.) została powołana do życia Pracownia Geoinformacji Historycznej, która prowadzi projekty związane z geografiami historyczną oraz historią kartografii (np. rekonstrukcja granic administracji państwowej i kościelnej województwa lubelskiego z 1827 roku). Podejmowane badania naukowe, głównie w ramach *Atlasu historycznego Polski XVI wieku* oraz *Atlasu wyznań i religii w Rzeczypospolitej i na Śląsku w II połowie XVIII wieku* owocują nie tylko opracowaniami z zakresu geografii historycznej i historii kartografii.

Wybrane publikacje

1. *Mapa unickiej diecezji chełmskiej z 1782 r. jako przykład kartografii wyznaniowej*, w: *Dawna mapa źródłem wiedzy o świecie*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 14, red. S. Alexandrowicz i R. Skrycki, Szczecin 2008, s. 297–317.
2. *Osadnictwo dekanatu lukowskiego w świetle wizytacji biskupa Andrzeja Stanisława Załuskiego z 1748 r.*, w: *Archiva temporum testes. Źródła historyczne jako podstawa pracy badacza dziejów*, red. G. Bujak, T. Nowicki i P. Siwicki, Lublin 2008, s. 516–529.
3. *Zastosowanie systemów informacji geograficznej w geografii historycznej*, „Polski Przegl. Kartograficzny”, t. 40, 2008, nr 3, s. 279–283.
4. *Z badań nad mapą wyznań i religii Rzeczypospolitej przed pierwszym rozbiorem Polski*, w: *Rzeczpospolita wielokulturowa – dobrodziejstwo czy obciążenie*, red. J. Kłoczowski, Warszawa 2009, s. 21–27.
5. *Granice powiatu lukowskiego w II połowie XVIII wieku – model liniowy i sieciowy*, w: *Narrata de fontibus hausta. Studia nad problematyką kościelną, polityczną i archiwistyczną ofiarowane Janowi Skarbkowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, red. A. Barańska i W. Matwiejczyk, Lublin 2010, s. 831–845.
6. *Geografia struktur religijnych i wyznaniowych w Koronie w II połowie XVIII w.*, Lublin 2010, 748 s.
7. *Rozwój terytorium parafii Łęczna do końca XVIII wieku*, w: *Studia z dziejów parafii pw. św. Marii Magdaleny w Łęcznej*, red. R. Jop, Łęczna 2010, s. 27–38.
8. *Mapa województwa lubelskiego Karola Perthéesa z 1786 roku jako źródło kartograficzne i historyczne*, w: *Dawne mapy jako źródła historyczne*, „Biblioteka Polskiego Przeglądu Kartograficznego”, t. 3, red. B. Konopska, J. Ostrowski, J. Paślawski i P.E. Weszpiński, Warszawa 2012, s. 26–35.

9. *Działalność Michała Jerzego Poniatońskiego na rzecz rozwoju kartografii polskiej*, w: *Kamienie milowe w kartografii*, „Z Dziejów Kartografii”, t.17, red. J. Ostrowski i P. E. Weszpiński, Warszawa 2013, s. 183–192.

10. *Geografia historyczna w Polsce – rozwój i perspektywy*, „Studia Geohistorica”, t. 1, 2013, s. 19–38.

Kontakt: szady@kul.pl; hgis.kul.lublin.pl